

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

fortsat får adgang til at forsyne sig med alle nye maskiner indenfor de produktionsområder, der er af særlig betydning for den indenlandske forsyningsituation og først og fremmest for eksporten. Derimod kan det blive nødvendigt at begrænse importen af maskiner, som vil forøge vort produktionsapparat på områder, hvor kapaciteten i forvejen er tilstrækkelig stor til hjemmemarkedets behov, og hvor mulighederne for en forøgelse af importen kun er små.

Under frilistedrøftelserne på dette område har man fra industriens side forøvrigt understreget, at den danske maskinindustri i en række henseender ikke er stillet lige med andre industrier i udlandet. Det gælder først og fremmest med hensyn til toldbeskyttelse. Den danske toldbeskyttelse for maskiner udgør kun 5 pct. af værdien, for elektriske maskiner 7½ pct., medens andre lande beskytter deres maskinindustrier med todsatser; der ligger væsentlig højere. Således udgør tolden på maskiner i Norge mellem 10 og 20 pct., i Sverige mellem 10 og 15 pct., i Beneluxlandene mellem 6 og 18 pct., i Frankrig fra 15 til 30 pct. og i Storbritannien 20 pct. Denne forskel i toldbeskyttelse betyder, at dansk maskinindustri ikke har fri adgang til de pågældende markeder, selvom landene ophæver deres importregulering på dette område. Overfører vi derimod maskiner til friliste her i landet, vil det betyde en næsten uhindret adgang for udenlandske maskinindustrier til det danske marked. Fra industriens side har man derfor ikke fundet det rimeligt, at vi her i landet overfører maskiner til friliste, før der har fundet en udligning sted af toldbeskyttelsen i de forskellige lande, helst i form af nedsættelse af toldbeskyttelsen i de andre Marshalllande til det danske niveau. Også dobbeltpriserne på kul, jern og stål i en række europæiske lande har spillet en rolle i drøftelserne af mulighederne for at overføre maskiner til friliste.

De samme betragtninger, som jeg her har gjort gældende vedrørende maskinerne, gør sig i et vist omfang også gældende, for såvidt angår værktøj. Fra regeringens side er man indstillet på at imødekomme alt presserende behov for værktøj, men når dette vareområde blev tilbageført til bunden liste i august måned, må det ses på baggrund af den alvorlige tilspidsning af valutaisituationen, som efter regeringens overvejelse gør det ønskeligt, at man kan sortere importønskerne også på dette vareområde.

Jeg skal endelig med hensyn til reservedele henviser til, at automobilreservedele jo

er på den regionale friliste. Man har på dette område i modsætning til, hvad der gælder maskiner, hånd i hanke med, at der ikke bygges nye vogne op ved hjælp af reservedele og derved sker en omgåelse af de eksisterende bestemmelser. For såvidt angår reservedele til maskiner o. lign. vil man naturligvis altid være indstillet på at give tilladelse til import af de reservedele, der er nødvendige for at holde produktionsapparatet i gang, men når man ikke mener at kunne overføre disse reservedele til friliste, er forklaringen den, som jeg har strejft allerede, at der i så fald kunne importeres reservedele, som her i landet ville blive samlet til hele maskiner, og en sådan import vil jo ikke kunne accepteres, så længe de færdige maskiner står på bunden liste. Det tror jeg alle vil være enige med mig i.

Til slut vil jeg kun understrege endnu en gang, at under disse frilisteovervejelser må man altid have helhedssynspunktet, udviklingen på betalingsbalancen, for øje. Der vil altid — det tvivler jeg ikke om — kunne være gode argumenter for, at den ene eller den anden vare overføres til friliste, men så længe den samlede valutaisituation er så anstrengt, hvad vi jo allerede har været inde på at omtale tidligere, må den samlede friliste afpasses efter vore betalingsmuligheder overfor udlandet.

Forespørgeren (Tholstrup): Jeg takker den højtærede handelsminister. Jeg troede, at jeg kunne takke for et tilsagn om vilje til at overføre maskiner til den regionale friliste, men det blev desværre trukket tilbage igen, da den højtærede minister senere sagde, at man af protektionistiske hensyn ikke kunne give maskiner fri, for det ville gå ud over de danske maskinfabrikker, der fremstillede sådanne maskiner, som kunne komme til at genere dem i konkurrencen. Det er altså protektionistiske hensyn, der tages, foruden valutamæssige. Det var for os en meget interessant oplysning. Vi har nok været klar over det, men det er ikke tidligere blevet sagt så tydeligt, som det skete her.

Den højtærede minister sagde, at vi skulle handle ud fra hensynet til valutaisituationen — ja, det er sandelig også af hensyn til valutaisituationen, at jeg har fremsat forespørgslen her, for når man går hen og køber reservedele fra Amerika og laver dem om og putter dem i en vogn i tilfælde, hvor man ellers kunne have klaret sig med reservedele fra et land med blød valuta, er det da at give mere valuta ud, end man behøvede. Det er påvist gang på gang, hvorledes man på den måde